

Martin Luther
som Augustiner munk

Lucas Cranach
der Ältere 1520

Martin Luther

Fra fødslen til 1517

Hvem var den mand, som vi hører så meget om og som dominerer 500 året for reformationen? Og har han nogensinde været i Haderslev, i 'Nordens Wittenberg'?

Af Christa Hansen
ch@km.dk

Nej, han har aldrig været i Haderslev, men har været bevidst om, hvor det er, idet han har skrevet breve hertil.

Martins fødenavn lyder faktisk på 'Luder'. Det havde ikke helt den samme association vi lægger i det, dengang. Men det var ikke just et smukt efternavn. Derfor ændrede Martin det som 35 årig til Luther. Det kan afledes af det græske ord 'Eleutherus', som betyder, den befriede.

Fødselsdatoen er den 10.11.1483 og da børn dengang blev døbt dagen efter fødslen, kom han til at hedde Martin, idet den 11.11. er den katolske helgen Martins dag. (Jf. Mortensaften)

Forældrene var forholdsvis velhavende, hvorved moderens medgift spillede en stor rolle; de ejede en del kobberminer. Martin besøgte derfor Latinskolen og skulle efter faderens ønske studere jura i Erfurt. Men i juli 2005 skete der imidlertid noget: Martin kom ud for et voldsomt tordenvejr, som han oplevede som så livstruende, at han svor til den hellige Anna (Marias mor), at han, om han overlevede vejrret, ville blive munk.

Han blev Augustiner munk i Erfurt. Dog var han ulykkelig, idet han ikke følte, at være god nok i Gud øjne. Deri så han tiltagende et manko i kirkens forkyndelse, idet evangeliets budskab var et andet.

Heller ikke en pilgrimsrejse til Rom kunne overbevise ham om, at kirkens udlægning af Guds ord var på rette spor.

I 1511 blev han underviser på universitetet i Wittenberg. Han holdt forelæsninger i udlægningen af Davids salmer og Paulus brevene. Og det blev et vers fra Romerbrevet (Rom 1,17), der overbeviste ham om, at Guds nåde gælder ethvert menneske i fuldt omfang, uden at der skal ydes gode gerninger oveni.

Den katolske kirke havde til den tid med stor succes startet en forretning, der solgte afladsbreve. Indtægterne skulle anvendes til en ny repræsentativ kirke i Rom, nemlig til Peterskirken. Gennem erhverv af et afladsbrev, kunne man købe sig fri for lidelser i skærsilden, blev der propageret. Men ikke nok med, at man kunne købe aflad til sig selv, det kunne også erhverves for familiemedlemmer, sågar for afdøde familiemedlemmer. Martin Luther blev rasende over denne praksis, og prædicatede gentagne gange imod det. Han opfordrede også til videnskabelig diskussion om emnet. Måden man gjorde det på, var at sende breve ud i verden, og at offentliggøre teser, der så skulle diskuteres.

Det er overleveret, at han den **31.10.1517** satte **95 teser** mod afladshandlen op på kirkedøren i Slotskirken i Wittenberg. Om det historisk holder helt stik, hvad dato og fremgangsmåde angår,

kan man diskutere. Men effekten var lignende et Facebook opslag i dag. Det blev delt i lynende fart og udløste **Reformationen**.

FAKTA

Martin Luther
1483 - 1546
Udløste med 95 teser 'Reformationen'
der førte til dannelse af den evangelisk-lutherske Kirke.